

at være mod denne Institution. Naar det erede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds mente, at han ikke havde Noget imod at underkaste sig Dommerens Kjendelse, kun ikke sine Kollegers, og naar han der har kunnet støtte sig til en Mindretalsbetenkning ved Lovforslagets Behandling i Landssthinget, maa man jo erindre, at det, der er Spørgsmaal om, er en Myndighed af aldeles extraordinær Natur, der beror paa et Sjøn over, hvorledes den enkelte Sagsfører har udført en enkelt Forretning, hvilken Konduite han har vist. Der er jo ikke alene Spørgsmaal om, hvorvidt han har overtraadt Loven, hvilket jo vil høre ind under Domstolene og der kunne finde tilstrækkelig Afgjørelse; men det tror jeg dog, man maa gaa ud fra, at enhver Mand, som i sin Virksomhed skal underkaste sig i alle sine Forretninger et saadant frit Sjøn, maa fordre, naar han skal underkaste sig dette, at det er Folk, som fuldstændig forstaa og fuldstændig kunne bevæge sig med Sikkerhed paa det Forretningsomraade, som der er Tale om at kritisere. Jeg tror nu ganske vist, at Dommere og Sagsførere for Fremtiden ville komme til at ligne hinanden endel mere end hidtil, og at det vil være nødvendigt, at der ikke ansættes Dommere, som ere saa fremmede for Forretningsverdenen, som det ubetiden kan ske nu; men jeg tror ikke, at man vil være tjent med, og jeg tror heller ikke, at Dommernes kunne nytte at udøve en Kontrol af den Natur, som der er Tale om her i Udskæft. Det er meget langt fra, at den enkelte Sagsfører, hvis Individualitet finder sig saaret ved dette Lovforslag, staar retsløs; han har efter Lovforslaget til Syvende og Sidst Højesterets Medlemmer til at dømme ham og Sagsførerraadet imellem. Det mener jeg er af stor og væsentlig Betydning, og jeg vilde foretrække, at Lovforslaget blev ændret saaledes, at i hvert Tilfælde, hvor Sagsførerraadet har idømt Bøder eller nedlagt Forbud mod Udøvelsen af en enkelt Sag eller idømt Suspension, kan Sagen indantes for Højesterets Medlemmer i den Form, som er foreftreven i Lovforslaget. Jeg har saa stor Tillid baade til de nuværende og til kommende Højesteretsdommere, at, naar Sagsførerraadet staar paa den ene Side og plaiderer sin Sag og udtaler Sagsførerstandens almindelige Opfattelse, og den enkelte Sagsfører staar paa den anden Side og fremhæver Alt, hvad der taler for ham individuelt og kan motivere hans Optræden i den enkelte Sag, tror jeg, at den enkelte Sagsfører kan søle sig aldeles betrygget for en retferdig Afgjørelse. Har Sagsførerraadet taget i den Grad Feil og skønnet mod den enkelte Mand's Ret, vil Højesteret ogsaa, naar Sagen behandles paa den Maade, kunne fælde en retferdig Afgjørelse. Endnu skal jeg blot tillade mig nogle faa Bemærkninger, som jeg dog ganske vist ikke

tillægger nogen særlig Betydning. Kapitlet om Sagsførernes Rettigheder og Pligter indeholder en Mængde Paragrafer. Rettighederne afhandles i en lille Paragraf paa halvanden Linie, medens Pligterne optage fuldt og vel en Side. § 124 lyder saaledes: „Sagsførerne ere paa den Maade og med de Begrændsninger, som i Rettergangsloven bestemmes, eneberettigede til at udføre Retssager for Andre.“ Men denne Eneret er endda i Virkeligheden noget begrændset, og der tillægges dem ikke nogen som helst Eneret paa andre Omraader, hvor de navnlig skulde have deres Erhverv. Jeg tror ikke, det kan være synderlig anderledes, jeg tror, at det maa være som hidtil, og jeg formener, at det endnu i højere Grad vil være Tilfældet end hidtil, at gennem denne Del af Virksomheden, hvor Eneret er given, nemlig Proceduren, vil Sagsførerne vinde de andre Forretninger, og jeg tror heller ikke, som der har været Spørgsmaal om, at man skulde gjøre Forsøg paa at udvide denne Eneret. Hvad Pligterne angaar, ere de meget udsørlig fremstillede her; der er en stor Mængde Ting, som Sagsførerne ikke maa gjøre, og der kunde nævnes endnu flere Ting, som de ikke maa gjøre, men derfor mener jeg nu ikke, at det var saa særdeles nødvendigt at forsøge paa at detaillere disse Ting. Imidlertid er det nu fæst, og i hver enkelt Paragraf mødes han af Straffeloven og falder ind under Brud paa Embedspligter. Man ser altsaa, at Lovgivningen gjør alt Muligt for at værne Befolkningen mod Sagsførerne. De ere ikke Embedsmænd, som have nogen som helst Lønning, have ikke nogen Rang, ikke nogen Myndighed, ikke nogen af de Agravements, som sælge med at være Embedsmænd, men de have kun Pligter, og paa ethvert Trin, hvor de overtræde deres Pligter, mødes de af samme Straf, som om de vare Embedsmænd. Jeg skal fra det Synspunkt, hvorfra jeg i det Hele har set Sagen, ikke indvende noget Væsentligt derimod — man maa vel anse det for nødvendigt at opstille det saaledes — men derimod mod et Par enkelte detaillerede Bestemmelser, som jeg synes, ere overflødige. Der staar i § 126: „Sagsførere ere pligtige med Fliid og Trofast at udføre de dem betroede Sager samt at afholde sig fra Alt, hvorved de kunne skade deres Mandant.“ Nu forekommer det mig, at, naar en Mand „med Fliid og Trofast“ skal føre en Sag for sin Mandant, maa det røbe en meget dyb Mistillid til Sagsførerstanden og endnu dybere, end jeg paa nogen Maade kan erkjende, at man enten efter Opinionen eller Virkeligheden kan være berettiget til at forudsætte, at en Sagsfører skal stille sig til Opgave at skade sin Mandant, istedetfor at hjælpe ham mod det Vederlag, som gives ham. Jeg kunde forstaa, at man havde ladet denne Bestemmelse flyde ind, hvis der for